

ร่วมยุติความรุนแรงต่อเด็กและสตรี

การณรงค์และโครงการ Say NO to Violence against Women

โครงการ Say NO to Violence against Women เริ่มขึ้นเมื่อเดือนพฤศจิกายน 2550 โดยยูนิเฟม สำนักงานใหญ่ริเริ่มโครงการนี้ในอินเทอร์เน็ต เปิดให้คนเข้าไปลงชื่อ เพื่อเรียกร้องให้ประชาคมโลกตระหนักถึงปัญหาความรุนแรงต่อสตรี ซึ่งถือเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนของผู้หญิงอย่างรุนแรง และเป็นอุปสรรคในการพัฒนามนุษย์

วัตถุประสงค์อีกประการคือเพื่อระดมทุนให้กองทุนสหประชาชาติเพื่อยุติความรุนแรงต่อสตรี (UN Trust Fund to End Violence against Women) กองทุนนี้เป็นกองทุนรวมของสหประชาชาติ โดยมียูนิเฟมเป็นองค์กรบริหารทุน ทุกๆปี กองทุนนี้จะให้ทุนสำหรับโครงการต่างๆที่เป็น ความคิดริเริ่ม เพื่อแก้ปัญหาในด้านนี้ทั่วโลก ก่อนหน้านี้ UN Foundation ประกาศว่าจะบริจาคเงิน 100,000 เหรียญให้กับกองทุน UN Trust Fund to End Violence Against Women สำหรับหนึ่งแสนลายเซ็นแรกที่แคมเปญนี้หาได้ ซึ่งประเทศจีนได้ช่วยรณรงค์หาไปได้ถึง 125,000 ลายเซ็นจากการร่วมมือของภาคเอกชนไปแล้ว

พระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา องค์ทูตสันถวไมตรียูนิเฟม ในโครงการ Say No to Violence Against Women ประเทศไทย และโครงการเพื่อยุติความรุนแรงต่อผู้หญิงในประเทศไทย

เมื่อต้นปี 2551 ดร. จิน เดอคูน่า ผู้อำนวยการสำนักงานภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ได้รับอนุญาตจากทางสำนักงานใหญ่ให้นำโครงการนี้มารณรงค์อย่างจริงจังในประเทศไทยและระดับภูมิภาค โดยได้สร้างเว็บไซต์เก็บลายเซ็นในส่วนของประเทศไทย คือ <http://www.novaw.or.th> และผ่านการร่วมลงชื่อในโปสเตอร์ร่วมยุติความรุนแรงต่อผู้หญิง ซึ่งได้รับความร่วมมือและการสนับสนุนเป็นอย่างดีจากหน่วยงานต่างๆทั้งภาครัฐและเอกชน ในกรณีนี้ ยูนิเฟมได้กราบทูลเชิญ และได้รับพระกรุณาธิคุณจากพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา ทรงตอบรับเป็นทูตสันถวไมตรีให้กับยูนิเฟม ในโครงการ Say No to Violence Against Women ประเทศไทย และโครงการเพื่อยุติความรุนแรงต่อผู้หญิงในประเทศไทย ด้วยยูนิเฟมตระหนักถึงพระกรุณาธิคุณและพระอัจฉริยภาพของพระเจ้าหลานเธอพระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา จากการทรงงานของพระองค์ เช่น โครงการกำลังใจในพระดำริพระเจ้าหลานเธอพระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา ซึ่งได้เริ่มดำเนินการเพื่อช่วยเหลือและสร้างโอกาสให้ผู้ต้องขังหญิงที่ดั่งครรภ์และทารก เมื่อปี ๒๕๔๕ ในเรือนจำและทัณฑสถานหลายแห่งและที่ผ่านมามีปรากฏว่าประสบผลสำเร็จเป็นอย่างมาก นอกจากความสำเร็จในประเทศแล้วยังปรากฏผลสำเร็จในต่างประเทศอีกด้วย โดยจะเห็นได้จากการที่พระเจ้าหลานเธอฯ ได้นำผลงานโครงการกำลังใจฯ ไปนำเสนอในการประชุม Commission on Crime Prevention and Criminal Justice

ครั้งที่ 17 ณ กรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ 14-18 เมษายน พ.ศ. 2541 และจากการที่พระเจ้าหลานเธอจบการศึกษา ด้านกฎหมายและทรงงานเป็นพนักงานอัยการ จึงทำให้พระเจ้าหลานเธอฯ ชำรงไว้ซึ่งความยุติธรรม ความเท่าเทียมกัน และพระเมตตาในการช่วยเหลือบุคคลผู้ด้อยโอกาสในสังคม อีกทั้งยังได้ทรงสัมผัสและช่วยเหลือหญิงที่ประสบความรุนแรงภายใต้การนำของ พระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา องค์กษัตริย์ในประเศไทย อาทิ กระทรวงยุติธรรม กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ และเครือข่ายองค์กรภาคเอกชนที่ทำงานด้านผู้หญิง ร่วมกับยูนิเฟม ได้ร่วมประชาสัมพันธ์เพื่อรวบรวมมือชื่อในส่วนของประเทศไทยผ่านทางกิจกรรมและการดำเนินงานขององค์กรเครือข่ายและผ่านทางเว็บไซต์ โดยในวันที่ 5 กันยายน พ.ศ.2551 พระเจ้าหลานเธอฯ ทรงพระกรุณาเสด็จพระดำเนินเป็นองค์ประธานทรงลงพระนามในโครงการ UNIFEM Say No to Violence Against Women ได้ร่วมลงพระนามเป็นหนึ่งในเสียงเพื่อยุติความรุนแรงต่อผู้หญิงและทรงร่วมในการรณรงค์ต่อต้านความรุนแรงในผู้หญิง อีกทั้งยังทรงมอบการลดลงนามแก่ภาคีเครือข่ายทั้งสิ้น 78 หน่วยงาน ทั้งภาครัฐและเอกชน

ในวันที่ 22 พฤศจิกายน พ.ศ. 2551 ณ ศูนย์การแสดงสินค้าและการประชุมอิมแพค เมืองทองธานี องค์กษัตริย์เครือข่ายได้กราบบังคมทูลถวายการคำนามแด่พระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา องค์กษัตริย์สตรียูนิเฟม เพื่อทรงมอบแก่ยูนิเฟม และยูนิเฟมจะได้อบรมรวบรวมมือชื่อจากประเทศไทยและภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เพื่อรวมกับลายมือชื่อที่ได้รับจากการรณรงค์ทั่วโลกและส่งมอบต่อ นายบัน กี มุน เลขาธิการสหประชาชาติ สำหรับโอกาสวันที่ 25 พฤศจิกายน 2551 ซึ่งเป็นวันสากลแห่งการยุติความรุนแรงต่อผู้หญิง เพื่อแสดงพลังสนับสนุนความพยายามของประเทศไทยในเรื่องนี้

นอกจากการมอบลายเซ็นจากประเทศไทยและภูมิภาคเพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการรณรงค์เรื่องนี้ทั่วโลกแล้วยูนิเฟมกำลังดำเนินโครงการเกี่ยวกับยุติความรุนแรงต่อสตรีในประเทศไทย โดยมีวัตถุประสงค์คือป้องกัน ด้วยการแก้ไขทัศนคติหรืออคติทางสังคม อันเป็นบ่อเกิดของความต้อการผู้หญิงที่เป็นเหยื่อการค้ามนุษย์และบ่อเกิดของความรุนแรงต่อสตรี ซึ่งยูนิเฟมได้ทำร่วมกับโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา โดยแบ่งเป็นสองส่วนคือ โรงเรียนนานาชาติ และโรงเรียนในสังกัดกระทรวงศึกษา โดยกำหนดให้มีโรงเรียนนำร่องในพื้นที่ต่างๆทั่วประเทศ

กลุ่มเป้าหมายคือวัยรุ่น ผู้ชาย สื่อมวลชน ชุมชน และองค์กรพัฒนาเอกชนต่างๆ รมรงค์บนหลักการที่ว่า พฤติกรรมที่เกิดจากค่านิยมและอคติทางสังคม (ซึ่งทำให้เกิดความรุนแรงต่อผู้หญิง) เปลี่ยนแปลงหรือป้องกันได้ด้วยการสร้างค่านิยมใหม่ และทัศนคติที่เคารพสิทธิของผู้หญิงซึ่งจะสอดแทรกอยู่ในหลักสูตรและกิจกรรมในสถานศึกษา

พระองค์ภา ทรงรับเป็นทูตยูนิเฟม รมรงค์ยุติความรุนแรงต่อสตรี ด้วยทรงตระหนักถึงความสำคัญของปัญหาความรุนแรงที่เกิดขึ้นต่อสตรีและเด็ก พระเจ้า หลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา จึงทรงรับเป็นทูตสันถวไมตรีให้กับกองทุนการพัฒนาเพื่อสตรีแห่งสหประชาชาติ (ยูนิเฟม) ในโครงการ Say NO To Violence against Women ประเทศไทย เพื่อกระตุ้นให้สังคมไทยได้ร่วมกันยุติความรุนแรงและล่วงละเมิดต่อสตรีและเด็ก โดยเสด็จไปทรงรับเป็นองค์ทูตสันถวไมตรี พร้อมทรง ลงพระนามในการคัดต่อต้านความรุนแรงต่อผู้หญิง ที่ศูนย์ การประชุมแห่งชาติสิริกิติ์ เมื่อวันศุกร์ (5 ก.ย.) ที่ผ่านมา ดร.จิน เดอคูน่า ผู้อำนวยการสำนักงานภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ กองทุนการพัฒนาเพื่อสตรีแห่งสหประชาชาติ (ยูนิเฟม) กล่าวว่า ยูนิเฟมรู้สึกสำนึกในพระกรุณาธิคุณที่พระเจ้าหลานเธอ พระองค์ เจ้าพัชรกิติยาภา ทรงตอบรับเป็นทูตสันถวไมตรีในโครงการและการรณรงค์ Say NO To Violence agints women ในประเทศไทย โดยโครงการนี้เป็นการรณรงค์ให้ผู้สนใจลงชื่อทางอินเทอร์เน็ต เพื่อกระตุ้นให้เกิดความตื่นตัวและระดมทุนสนับสนุนการดำเนินการ ซึ่งยูนิเฟมจะต้องรวบรวมรายชื่อให้ครบ 5 แสนชื่อ เพื่อทำการส่งมอบลายเซ็นทั้งหมดแก่นายตี-มูน เลขาธิการสหประชาชาติ ในโอกาสวันรณรงค์เพื่อยุติความรุนแรงต่อสตรีสากล ในวันที่ 25 พ.ย. 2551 นี้

ผอ.ยูนิเฟมยังกล่าวอีกว่า ในฐานะองค์กรหลักของสหประชาชาติที่มีภารกิจ ในการส่งเสริมความเสมอภาคระหว่างเพศและการสร้างพลังแก่ผู้หญิง รู้สึกชื่นชมในพระปรีชาสามารถของพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา ที่ทรงริเริ่ม โครงการกำลังใจขึ้นมา เพื่อประทานความช่วยเหลือแก่กลุ่มผู้ต้องขังสตรีและเด็กที่ติดแม่มา ในทัณฑสถานต่างๆ นอกจากนี้ ยังประทานความช่วยเหลือเพื่อให้ผู้ต้องขังกลับตัวเป็นพลเมืองดีภายหลังจากพ้นโทษแล้ว จากความประทับใจในพระกรณียกิจที่ทรงช่วย เหลือผู้ด้อยโอกาสที่สุดกลุ่มหนึ่งในสังคมไทย และรู้สึกชื่นชมที่ทรงดำริว่าการเคารพสิทธิของบุคคลเป็นเรื่องสำคัญ ดังจะเห็นได้จากโครงการกำลังใจในพระดำริ ได้รับเชิญ ไปจัดนิทรรศการระหว่างการประชุมสมัยที่ 17 ของคณะกรรมการว่าด้วยการป้องกันอาชญากรรมและความยุติธรรมทางอาญา ที่กรุงเวียนนา ประเทศออสเตรีย เมื่อเดือน เมษายนที่ผ่านมา

ในโอกาสนี้ พระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา มีพระคำรัสตอนหนึ่งว่า ทรงรู้สึกชื่นชมในการเป็นหุ้นส่วนระยะยาวของประเทศไทย และยินดีในการปฏิบัติตามอนุสัญญาว่าด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในทุกรูปแบบ ความรุนแรงต่อผู้หญิงและเด็กเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน นอกจากนี้ ยังส่งผลกระทบต่ออย่างลึกซึ้งต่อสังคมโดยรวม ปัญหานี้เป็นเรื่องของส่วนรวมทั้งหมด ไม่ใช่เรื่องส่วนตัวผู้หญิงที่ตกเป็นเหยื่อของความรุนแรงต้องทนทุกข์ทั้งทางด้านร่างกาย สุขภาพและจิตใจ และมีข้อมูลจำนวนมากชี้ให้เห็นว่า สังคมต้องแบกรับต้นทุนทางเศรษฐกิจ สังคม ของความรุนแรงที่เกิดขึ้นต่อผู้หญิงและเด็ก เรื่องนี้เป็นปรากฏการณ์สากล ไม่จำกัดเฉพาะสังคมใดสังคมหนึ่งเท่านั้น และที่สำคัญความรุนแรงที่เกิดขึ้นกับผู้หญิงไม่ได้เป็นการกระทำ แบบสุ่มๆ แต่เป็นการกระทำที่มีรากฝังลึกมาจากทัศนคติของสังคมและวัฒนธรรม ซึ่งทำให้เกิดความสัมพันธ์เชิงอำนาจที่ไม่เท่าเทียมกันระหว่างหญิง และชายในสังคมหลายที่รวมทั้งในประเทศไทย

พระองค์เจ้ารับสั่งอีกว่า ความรุนแรงต่อผู้หญิงและเด็กเป็นเรื่องละเอียดอ่อน จำเป็นต้องมีการแก้ไขอย่างนุ่มนวลแต่แข็งขัน เพื่อนำมาซึ่งการเปลี่ยนแปลงต่อทัศนคติและพฤติกรรมของคนในสังคม การยุติความรุนแรงต่อสตรีและเด็กเป็นเรื่องที่ซับซ้อน ซึ่งต้องใช้วิธีการแก้ปัญหาจากทุกภาคส่วนจากสหวิชาชีพ และรวมถึงความตั้งใจจริงของทุกๆฝ่ายในสังคม ในประเทศไทยมีความก้าวหน้าที่ค่อนข้างน่าพอใจ ในการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ ล่าสุดมีการบังคับใช้ พ.ร.บ.คุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550 ซึ่งถือเป็นก้าวที่สำคัญ อย่างไรก็ตาม การบังคับใช้กฎหมายต่างๆ เป็นภารกิจที่สำคัญและท้าทายยิ่ง บุคลากรในระบบยุติธรรมไม่ว่าจะเป็นตำรวจ อัยการและผู้พิพากษา ต้องมีความเข้าใจกฎหมายชัดเจน พร้อมกันนี้ต้องมีความตระหนักถึงมิติทางเพศ ความแตกต่างระหว่างผู้ชายและผู้หญิง ส่วนการแก้ปัญหาเรื่องนี้เราต้องใช้ยุทธศาสตร์ที่ให้ทุกภาคส่วนเข้ามาเกี่ยวข้องที่สำคัญไม่แพ้กัน ต้องมีการให้ความรู้ ความตระหนักและเข้าใจในหมู่สาธารณะ ในเรื่องความรุนแรงต่อผู้หญิงและเด็ก รวมถึงการทำงานกับเครือข่ายเยาวชนที่จะเป็นรากฐานสำคัญในอนาคต โดยดึงให้เยาวชนมีส่วนร่วมในโครงการต่างๆ

นอกจากนี้ พระองค์เจ้ายังรับสั่งถึงโครงการกำลังใจว่า โครงการนี้มีจุดมุ่งหมายให้โอกาสและสนับสนุนผู้ต้องขังหญิงที่ท้อง และผู้ต้องขังหญิงที่มีเด็กติดในการฟื้นฟูดูแลสุขภาพรวมถึงฝึกวิชาชีพ โครงการนี้ยังส่งเสริมให้คนไทยในสังคมให้โอกาสกับอดีตผู้ต้องขัง ซึ่งได้สร้างทัศนคติใหม่ในการเป็นพลเมืองดีในสังคม พร้อมกันนี้รับสั่งอีกว่า ทรงเชื่อมั่นว่าถ้าพวกเราทุกฝ่ายร่วมมือกับโครงการยูนิเฟม หลายแสนจำนวนมาจากคนไทยจะแสดงพลังน้ำเสียงในการเป็นหนึ่งเดียวของไทย ต่อการยุติความรุนแรงต่อ

ผู้หญิง แต่การเซ็นลายชื่ออย่างเดียวนั้นไม่เพียงพอ การเซ็นต้องเกิดขึ้นควบคู่ไปกับการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ พฤติกรรมและวิถีปฏิบัติของผู้ชาย ผู้หญิง ของเด็กชาย เด็กหญิง การปฏิบัติของนโยบาย กฎหมายและ โครงการต่างๆ แต่เราจะทำสิ่งเหล่านี้ให้เกิดขึ้นได้อย่างไร ซึ่งนับเป็นภารกิจท้าทายที่เราทุกคนต้องร่วมมือกัน

ทำไมจึงต้องเป็นวันที่ 25 พฤศจิกายน?

เหตุผลที่องค์การสหประชาชาติประกาศให้วันที่ 25 พฤศจิกายนของทุกปี เป็นวันรณรงค์ยุติความรุนแรงต่อเด็ก และสตรี มีสาเหตุ มาจากเหตุการณ์สังหาร นักเคลื่อนไหวทางการเมืองสตรีชาวโดมินิกัน 3 คน คือ Patria, Maria and Minerva Mirable ในคืนวันที่ 25 พฤศจิกายน 1961 อันเนื่องมาจากเหตุผลทางการเมืองในยุคการปกครองของนาย Rafael (1930 - 1961) ซึ่ง 20 ปี ภายหลัง จากเหตุการณ์ดังกล่าว นักเรียกร้องสิทธิสตรี ใช้วันที่ 25 พฤศจิกายน เป็นวันรณรงค์และเรียกร้องให้ยุติความรุนแรงต่อสตรีตลอดมา และในที่สุดองค์การสหประชาชาติ มีมติให้วันดังกล่าวของทุกปีเป็นวันยุติความรุนแรงต่อสตรีสากล เมื่อวันที่ 17 ธันวาคม 1999

เพราะเหตุใดจึงใช้สัญลักษณ์ริบบิ้นสีขาวย?

การรณรงค์ยุติริบบิ้นสีขาว เพื่อยุติความรุนแรงต่อสตรี ได้เริ่มขึ้นเป็นครั้งแรกในประเทศแคนาดา เมื่อปี 1991 (พ.ศ.2534) หลังจาก เหตุการณ์สังหารหมู่นักศึกษาหญิง ของมหาวิทยาลัยมอนทรีออล จำนวน 14 ราย โดยผู้ทำการรณรงค์ เป็นกลุ่มอาสาสมัครชาย จำนวนประมาณ 1,000,000 คน ที่ตระหนักถึงปัญหาความรุนแรงต่อสตรี และต้องการยุติปัญหาดังกล่าว จึงได้เรียกร้องให้ผู้ชาย ทั่วโลก ร่วมรับผิดชอบต่อปัญหาความรุนแรงต่อสตรี และแสดงตนว่าจะไม่เป็นผู้กระทำความรุนแรงต่อสตรี โดยสัญลักษณ์ริบบิ้นสีขาว หมายถึง การยอมรับว่า จะไม่ทำร้ายหรือนิ่งเฉยต่อการใช้ความรุนแรงต่อสตรีในทุกรูปแบบ

อะไรคือความรุนแรงต่อเด็กและสตรี?

เมื่อกกล่าวถึงความรุนแรงต่อเด็กและสตรี ภาพที่คนส่วนใหญ่จะนึกถึงคือเหตุการณ์การทำร้ายร่างกาย หรือการข่มขืน แต่ความจริงแล้ว ปัญหาความรุนแรงไม่ได้มีเฉพาะการทำร้ายร่างกายเท่านั้น ยัง

พบว่ามีการใช้ความรุนแรงอีกหลายรูปแบบ เช่น การใช้ความรุนแรงต่อจิตใจ อารมณ์ การทำความรุนแรงทางวาจา ความรุนแรงในที่ทำงาน รวมไปถึงการบังคับ กักขัง หน่วงเหนี่ยว อีสุระภาพ เป็นต้น